

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
 „KOROŠKI SLOVENEK“
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
 Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
 Pol. in gosp. društvo
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
 za politiko, gospodarstvo
 in prosveto

Izhaja vsako sredo.
 Stane četrletno: 1 šiling.
 celoletno: 4 šilinge.
 Za Jugoslavijo
 četrletno: Din. 25.—
 celoletno: Din. 100.—
 Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VII.

Dunaj, 26. oktobra 1927.

Št. 43.

Socijalna misel vseh svetih in vernih duš dneva.

Praznik vseh svetih in vernih duš dan spada brez dvomno med tiste cerkvene letne dneve, ki posegajo s svojim vplivom daleč preko src vernikov v globine vseobčega družabnega življenja. Vidno se razodeva ta vpliv ne samo v zakotni podeželski občini, kjer živi pridno in skromno ljudstvo še neomajno po dedovanih vzorih, po izročilu vernih pradedov, ampak tudi v modernem velemestu, kjer je vsakdanje življenje globoko zavito v materializem in puhlo civilizacijo, služečo poželenju oči in mesa ter napuhu življenja.

Kdor je premišljeval gledal nepregledne množice, ki se v prvih novemberskih dneh v prenapoljenih tramvajih, v nešteti avtomobilih, v neorganiziranih procesijah, v življensko nevarnem navalu pomikajo proti raznim velemestnim pokopališčem, je moral dobiti vtis, da je mogočna, globoko v človeški duši zasidrana misel, ki tako nenavadno izpreminja lice človeške družbe. Kdor gleda v teh dneh na dunajskem osrednjem pokopališču desetisoče, prihajajoče iz dvamilijonskega velemesta živih v mnogo več milijonsko velemesto umrlih, zasluži skrivnostne, pa nad vse učinkovite socijalne vezi, ki vežejo deset- in stotisoče živih z onimi milijoni, kojih trupla trohne v grobovih.

In katere so te socijalne vezi, ki vstvarjajo družbo preko groba, ki jih smrt ne zamore razbiti? Ali je prah in trohnota, ki nas vleče v mrtvaško mesto? Ali je prazna, brezmiselna navada, ki nas sili na pokopališe? Ali je samo sentimentalni spomin, ki nas tako živo pretresa ob grobovih? Ali je prazna vera, ki nas sili, da iščemo živega stika s tistimi, ki jih ni več med nami, ki so pa pred nami hodili ista življenska pota, ki jih mi hodimo, ki so živeli

pod isto streho, jedli isti kruh, govorili isti jezik, mislili našim sorodne misli, stremeli za istimi ideali, verovali, upali, ljubili, kakor veruje, upa in ljubi naše nemirno srce? Ne, ni prah in trohnota, ni brezmiselna navada, ni sentimentalni spomin in ni prazna vera, ki vstvarja v nas živo zavest skupnosti z njimi, ki so šli pred nami, kamor jim bomo sledili i mi — v jedru našega bistva, na dnu naše družabne narave korenini skrivnostna, vekovita sila, ki družijo ljudi preko groba in kraja in časa.

Ta v človeški naravi vkoreninjena socijalna misel da cerkvenemu prazniku vseh svetih in vernih duš dnevu čudovito vseobčo pomembnost in vplivnost. S tem, da postavi ta v teh cerkvenih spominskih dneh izražena socijalna misel posameznika v poživljajoče družabno zvezo s celotnim človeštvom vseh časov in krajev, posebno pa s tistimi, s katerimi ga veže krvna, duševna ali narodna sorodnost, mu zbudi speči, v samoljublju omamljeni socijalni nagon in ga mogočno razširi. — Gorje človeški družbi, ki bi bila že tako strahovito zastrupljena po materializmu in egoizmu, da bi je grandiozna socijalna misel občestva svetnikov niti za en dan ne mogla več vzdramiti iz razkrajajoče sebičnosti!

Čujte, bratje in sestre! Vsi sveti so! Vernih duš dan je! Ne ostanite zakrknjeni, ko vas kličejo zvonovi na pokopališče! Ne stojte brezčutno, indiferentno ob grobovih! Ali se vam ne širi ljubeče srce, ko se čutite kot ude neizmerne občestva, ko se čutite stoje ob grobovih v družbi duš, s katerimi vas veže krvna, duševna in narodna sorodstvo?

Ali ne čutiš mali, manjšinski narodič koroško-slovenski v teh skrivnostnih novemberskih dneh, da si brezprimerno večji, kakor te našteva oficijelno ljudsko štetje, da si večji kakor sam misliš in računaš? Kateri birokratični aparat zamore ugotoviti, koliko nas je v večnem božjem svetu? In vi voditelji in učitelji

ljudstva, ne pozabite pri vsem svojem delu in trudu na blagor naroda, da je eminentno narodno delo v skrbi za večne socijalne dobrine. Skrbite in delajte na to, da postane naš tukaj manjšinski narod večinski v vekovitem občestvu svetnikov!

O, da bi se nobeden izmed nas ne izgubil za zadnje odločilno ljudsko štetje, ki ga bo vzprizoril pravični Sodnik!

Narodna avtonomija koroških Slovencev.

Naši nemški sosede so kakor znano na zelo priprost način uredili narodne težnje na Koroškem: „Vsaki Slovenec naj se vpiše v narodni zapisnik, in kjer je 40 slovenskih otrok, bo dežela postavila slovensko šolo!“ Svetu se je potem proglasilo: „Poglejte nas Korošce, vse smo uredili, vzemite si po tem en špegel še vi!“ Resni svet se je temu smejal, vedoč, da ta reč ni tako priprosta in vedoč, da Nemec nikakor ni volje, kje odnehati od germanizacije, če se mu ponudi priložnost, še manj pa je volje zapustiti postojanko; službo, urad, trgovino, poslaništvo, kjer se je enkrat usedel.

Dne 14. avgusta je pisal Anglež Dickinson v „Neue Freie Presse“, kakor da o koroških razmerah nikoli ni kaj čul. Piše o vprašanju narodnih manjšin resno tako-le: „Nekateri ljudje trdijo, da je določba o narodnih manjšinah mirovne pogodbe samo nekaj začasnega, da pridemo čez dobo, v kateri se bodo uspojili tujerodni narodni drobci z ljudstvom, ki tvori novo državo. V Verzaju se pa ni ničesar reklo, kar bi moglo opravičevati tako pojmovanje: da bi se smelo s političnim in gospodarskim pritiskom manjšine siliti, da zapuste svojo narodnost. Izkušnja pravi, da se tako vzbuja odpor in se vnema sovraštvo. Ti politiki je priporočljivo, da je začelo zadnji čas manjšinsko

PODLISTEK

Reberški Ožbej:

Kapelški punt.

(Nadaljevanje.)

Andrej se je sklonil k materi, ki se je tresla od slabosti, jo poljubil, še enkrat iskreno pogledal in zapustil sobo. Ni mogel več spregovoriti, kaj je bilo mu je, kakor bi ga nekdo prijel za grlo. Stopi v vežo ter se poslovi od Anke in ji naroči, naj skrbi za mater, dokler se ne vrne.

„Srečno, Andrej, Bo te obvari! A sedaj idi, tako se bojim, da bi se ne pripetila nesreča.“

Andrej odpre hišna vrata in stopi na prosto da bi šel dalje v temno noč.

Toda v tem trenutku ga zagrabi od obeh strani močne pesti.

„Proč od mene!“ zakriči, „nimate pravice do mene.“

In z vso močjo svojega krepkega telesa se napne, da bi se otrešel napadalcev, a pretrdo so ga držali trije hlapci. V trenutku so ga zvezali in bil je ujet.

Anka, ki je še bila v veži, je slišala bratov krik in takoj vedela, kaj to pomeni. S strašnim vikom skoči k bratu, a surovi hlapci jo pahnejo od njega.

„Andrej, moj Andrej, tako so te ujeli.

Usmiljenje, pustite ga!“ stoka Anka in vije od bolesti roke.

A govorila je gluhim ušesom, s surovo silo so tirali ženeški hlapci Andreja od hiše proti trgu.

„Zbogom, mati, Anka,“ zakliče Andrej bolesto v temno noč, „ne vidimo se nikdar več!“

Bile so zadnje besede, ki jih je še slišala Anka, nato pa se je zgrudila nezavestna v veži na tla.

Pa kako je prišlo vse to?

Pisar je imel svoje ogleduhe. Ko so se vrnili hlapci po dnevu, ne da bi vlovili Andreja, je dal opazovati od daleč, če se Andrej le ne vrne. In res ga je ogleduh spoznal, ko je stopil v hišo; hitro je skočil po svoja tovariša, ki sta bili skrita v bližnji stari kolibi, in prišli so ravno pred hišo, ko je stopil Andrej iz nje.

Tako je bil Andrej ujet. Še tišči večer je zvedel pisar, da so oba polovili in imel je svoje satansko veselje, da se mu je naklep tako lepo posrečil.

Žalostno sta se spogledala Andrej in Tomej, ko sta prišla skupaj v zaporu, kjer bi morala ostati, dokler ju ne odvedejo dalje v Celovec. Bilo je še več drugih fantov, ki so jih tudi zasačili in vtaknili med vojake.

Nič niso vriskali drugi dan, ko so stali na trgu pred hišo. Zbralo se je več ljudi, ki so gledali mlade krepke fante in jih pomilovali.

Zdajci pride flegar in z njim pisar Robert.

Prvi je izročil poveljniku straže pismo in velel, da nastopijo pot proti Celovcu. Pisar je stal ob strani in se porogljivo smejal proti Andreju in Tomeju.

„Zdaj sta na varnem. Danes pa nimata toliko korajže kakor zadnjič,“ ju zbada in se samozavestno suče pred njima, „na Turškem se vama že pomiri kri.“

„Proklet bodi,“ vzklikne Andrej v silnem srd, „tudi tebe zadene kazen! Spomni se še boš, kar si storil moji sestri in meni!“

Še je hotel govoriti, ali surovi hlapec ga udari po obrazu in hajdi, odkorakali so po trgu. Ljudje so šli nekaj časa za njimi, potem pa obstali in gledali za odhajajočimi. Ujetniki so bili tiho in le eden je zavriskal, a še tu je bilo čuti, da je bilo le prisiljeno. In še ta je hitro utihnil, ko je zadonel iz zvonika romarske cerkve v Trnju mrtvaški zvon. Zapel je Andrejevi materi Klari, ki je v minuli noči zatislila oči za vedno. Že itak slabotno, je strašna novica, da je sin ujet, popolnoma potrla.

Tako je vzel Andrej slovo od doma, ki ga je videl danes zadnjikrat.

V jezuitski vojašnici, ki je bila po razpustu tega reda za to določena, sta našla naša znanca iz Kaple dosti drugih tovarišev. Živahno življenje je bilo na dvorišču in v sobanah. Z mrzlično naglostjo se je vse pripravljalo za odhod proti Turkom. Novodošlim vojakom so dali hitro vojaško obleko in orožje, s katerim so se morali vaditi.

vprašanje biti nevarno! Ako se manjšinam ne daje zamstva, da se bodo varovale proti politiki iztiravanja, če se jim pravi, da je varstvo, ki ga jim dajejo manjšinske določbe, samo začasno, se jim s tem naznanja smrtna sodba. Po vojni ustvarjenim manjšinam gre za to, da jim zajamči Društvo narodov možnost obstoja njihovega jezika, njihove kulture in vere, četudi so postali državljani drugojezične države.

Ze migljaj, da bi ta dolžnost držav mogla biti časno omejena, je manjšine vznemirila. Jasno je, da morajo evropske države, ki so sklepale te pogodbe, stvar v tem smislu pojasniti, sicer se bodo manjšine obračale do tistih držav, od katerih so se odtrgale in iz tega nastane nevarnost za evropski mir.

Države morajo nuditi manjšinam varno garancijo njihovega obstoja. Narodne manjšine se morajo kot take priznati, v tem ne sme nobena postava in nobena naredba kaj prenehati. Manjšinam naj se zavaruje popolno varstvo življenja in svobode, prosto izvrševanje vere, naj se jim dajo vse meščanske in politične pravice, in vstop v državne službe naj bo prost vsakomur brez razlike plemena in jezika. Določbe pa, ki naj varujejo manjšino, naj se postavijo pod varstvo Društva narodov, nastale razpore naj rešuje mednarodno sodišče.

Te določbe naj bi bile mogla charta (svobodilna listina) narodnih manjšin. Če bi se jih uveljavilo, ne bi bilo več nobenega manjšinskega vprašanja. Nihče se ne more odtegniti vtisu, da so manjšine nezadovoljne. Večine pa pravijo: to pride odtod, ker so iredentistične ter sovražne državi, kateri so se priklopile. A ta slučaj je le redek, ker ti ljudje večinoma žive v skromnih razmerah ter visijo na domovini...“

Da je manjšina v skromnih razmerah velja posebno za naše ponižne Slovence na Koroškem. Če hočemo biti Slovenci, se nam očita iredenta; vsakdo se poveličuje, ako ljubi svojo narodnost, samo Slovenec na Koroškem ne bi smel biti Slovenec, ne bi smel govoriti svojega jezika. Mir se zlasti na Koroškem ne more tako napraviti, da izročimo Nemcem zapisnik naših ljudi in da se zadovoljimo z oblubo, recimo 80 šol, ki jih v sedanjih razmerah nihče ne more plačati, tudi dežela ne; z oblubo par sto slovenskih učiteliev, ki jih nikjer ni: pot do narodnega sporazumljenja je daljša. Kakor pravi Dickinson, pravimo tudi mi: Nemci naj popuste svojo nakano Slovence v doglednem času ponemčiti, naj priznajo naše kulturne pravice, vice, pa še potem jim ne zaupamo in zahtevamo v teh vprašanjih mednarodno razsodišče.

Tinia:

Dijaki narodu.

Bruder, laß den Kopf nicht hängen,
Kannst ja nicht die Sterne sehn!
Gradaus blicken, vorwärts drängen,
Wir sind jung und das ist schön!

Kos študentske volje gre danes v vrste bralcev našega lista. Dijaštvo, element poln življenja, idealizma, neugnanega, razbrzdane hotenja, ta peneča reka misli in želj in dejanj, prinaša danes narodu svoje misli in svoje volje.

Premišljen, urejen, izbran šopek. Do danes so hitele dijaške misli in želje med narod samo spontano, slučajno izrečene in vržene v javnost. Na študentskih sestankih, v posamičnem delu pri stranki in pri kulturnih organizacijah, v pogovorih doma in na tujem so izhajale dijaške misli kot iskre, so tlele plaho naprej ali žalostno ugasnile, vsled neugodnih razmer ali morda zato, ker so bile prevroče, preveč iskre iz mladih, krvi polnih src. Ali časi se starajo in študentje se ohlajajo. Zadnje leto smo živeli akademiki na Dunaju v neki bolni nervoznosti, negotovosti, nejasnosti. Nerodni položaj naše stvari na Koroškem, volitve, vesti o kulturni avtonomiji, vse je v nas ustvarilo razpoloženje, da smo vedno bolj kričali po trdi, močni, jasni besedi, ki bi nam dala vse in bi ji mi dali vse: po slovenskem programu. Zato je akademski klub zbral svoje sile, zidal, rušil, spet zidal in slednjič ustvaril dijaški zbor v Pliberku in njega rezultat, dijaško poslanico v današnjem listu.

Naj zve javnost, koliko nas je, ki smo Slovenci s Koroškega in študentje, razkropljeni

po višjih in nižjih šolah. Moglo bo naše ljudstvo izmeriti naše širine. Da pa bo izmerilo tudi globine naše, mu povemo, kako smo napredovali od leta do leta v presojanju načel in praktičnega političnega in kulturnega dela na naših počitniških shodih. Vsak počitniški dijaški zbor je bil tabor, postavljen sedaj tu, sedaj tam, v sredo med naše ljudstvo, v sredo naše zemlje in njenega življenja. Med nami se je oglasil poslanec, inteligent, kmet, delavec, veseli smo bili vsakogar, ker smo znali, da nismo sami. Dijaške vrste in dijaške prireditve, to je naš pogled nazaj. Veseli in zadovoljni vpijemo v svet, da smo bili živi, korajžni, voljni, pridni. Da se nismo nikoli dali ugnati od grdih vremen na domačem horizontu.

Potem mi še povemo, da hočemo biti živi tudi naprej. Da nas ni strah ali sram, ampak nam je v veselje in ponos, če postavljamo — slovenski program. Program vendar pomenja življenje, rast, voljo, prvi del dejanja. Vemo, da je naš slovenski program zelo nepopolen, da so v njem pogreški, morda napačni sklepi vkljub dobrim temeljem. Da to še dolgo ni in ne bo program vsem, ki so Slovenci in hočejo narodu dobro. Ker samo veliko ljudi mnogo ve in je nas študentov malo. Ker je v nas presneto vroča kri in smo prav iz zemlje doma, ki kipi in puhti in smo zato vsi mladi, nepremišljeni, neizčrpani. Zato je naša beseda odkrita, čisto naravnost, taka, da skoro boli. Jo morate pa vi, ki imate za nas voljo in ljubezen, pretehtati, prebrati, presoditi. Verjemite, našim glavam korec mrzle vode ne bo škodoval, če ga izlije na nas človek, ki bolj pozna ta svet in njegove zvižace kot mi študentje. Ne bomo mu zamerili. Vidite, zato ne, ker smo dobre volje. Vse naše delo, ustvarjanje, kričanje v javnost in hrepenenje po udejstvovanju izvira iz naše dobre volje. Ker hočemo! Živeti na tej zemlji je naša volja in to naj zvedo vsi. Zato mi segamo v naši poslanici nazaj in naprej, pa še navzgor in navzdol. Navzgor, ko v poslanici iščemo slovenskega duha, ki živi v mladih slovenskih umetnikih in nam ne sme biti tuj, nepoznan, neljubljen. Segamo navzdol, ko prožimo roko svojemu rodu in mu z vso resnostjo zatrjujemo, da smo prav iz zemlje in da tega ne bomo pozabili. Tako mi študentje pokažemo našo dobro voljo, naše dobro hotenje.

Zraven pa smo še dobre volje, kakor pravijo pri nas doma. Da ne plakamo in tožimo ob grobovih naših študentov, ampak smo vedri in jasni kot majhni otroci na grobovih mater. Mi vemo, da duh ne umrje, če razpade telo in da je bil duh rajnih fantov tako silen, da bo živel še dolgo, dolgo v nas in narodu. Zato smo mi študentje dobre volje v življenju in v naši poslanici slovenskemu narodu na Koroškem. Želimo, da bi bili taki tudi vsi, ki niso študentje.

POLITIČNI PREGLED

Volitev zaupnikov v vojski. Pri zadnjih volitvah je socijaldemokratski Militärverband padel za 84 mandatov, vladni Wehrbund je pridobil 80 in nemška vojaška strokovna zveza 6 mandatov. Pri teh volitvah je šlo za 259 mandatov, od katerih so dobili: Wehrbund 134 (preje 54), Militärverband 118 (preje 202), in nemška vojaška strokovna zveza 7 mandatov (preje 1). Razmerje glasov je sledeče: volilnih upravičencev 18.143 (prejšnje leto 17.478), oddanih glasov je bilo za Wehrbund 6538 (preje 3863), za Militärverband 9243 (11.170) in za nemško vojaško strokovno zvezo 659 (290). Za Wehrbundov mandat je bilo potrebnih 49 glasov in za Militärverbandov 78.

Popolno poitalijančenje južne Tirolske. Prefekt bocenske pokrajine je izdal odlok, po katerem se sme po vseh šolah poučevati le v italijanskem jeziku. Nadalje je zapovedal, da morajo biti vsi nemški napis odstranjeni do 30. novembra 1927. Odstranjeni pa morajo biti tako, da se ne bo niti najmanje videlo, da so bili napisi kdajkoli nemški. Zato bodo morali obrtniki in gostilničarji v večini slučajev prepleskati italijanski in nemški napis in potem dati napraviti samo italijanskega. Tudi na krožnikih in gostilniških prtih in orodjih morajo biti vsi napisi samo italijanski. V dveh letih morajo izginiti tudi s teh predmetov vsi nemški napisi. — To je očitno nasilje, ki presega že vse meje.

Občinske volitve na Češkoslovaškem. V Pragi so zelo nazadovali narodni demokrati: leta 1925 so dobili še 79.414 glasov, pri sedanjih volitvah pa le 70.573 več. Od sto mandatov bi po glasovih dobili narodni socijalisti 23, komunisti 17, narodni demokrati 16, češki socijalni demokrati 12, češki trgovci in obrtniki 6, ljudska stranka 6, narodna stranka dela 3, nemška demokratska stranka 3, slovanski narodni socijalisti 2, najemniki 2, narodni občinski blok 2, židovska stranka 2, hišni posestniki 2, agrarci 2 in nemški nacionanci 1 mandat. Razpisane so bile volitve v 11.856 občinah, v 5000 občinah so bile vložene skupne liste, da do volitev sploh ni prišlo. Splošno so razen narodnih demokratov pridobile na glasovih vse stranke. Na Slovaškem je slabo odrezala slovaška ljudska stranka, kateri so odvzeli nekaj mandatov agrarci in madžarski krščanski socijalci. V Bratislavi je razmerje 16 k 16.

Umor Cena bega. Poročali smo že, da je bil v Pragi umorjen albanski poslanik Cena beg, ker je bil prijatelj Jugoslavije. Kakor svoje dni Esad paša v Parizu in Daskalov v Pragi, tako je postal Cena beg žrtev onih zmedenih nacionalistov, ki mislijo, da služijo svoji domovini, a so dejansko v službi tuje velesile. Preiskava je dognala, da vodijo niti atentata preko Rima v Tirano, da je pri tem predvsem Italija soudeležena, ki noče miru na Balkanu. Atentator je prišel iz Rima ter ima še več pomočnikov. Italija se seveda hoče oprati, pa se ji ne posreči. Pri tem zahteva, da morajo prisati jugoslovanski listi napram Italiji bolj prijazno, ne pomisli pa, da se izmed svetovnega časopisja odlikuje predvsem italijansko v napadih napram Jugoslaviji. Atentat na Cena bega je v vseh kulturnih državah izzval burno ogorčenje. Zlasti pa zamerja kulturna Evropa, da zanašajo ti v tuji službi stoječi atentatorji svoje divjaške metode v Evropo. Atentat bo zato le poslabšal pozicijo Albanije med kulturnim svetom. Govori se tudi, da pripravljajo Albanci še celo vrsto novih atentatov. Upati pa je, da bo policija njih zločinske namene pravočasno preprečila.

O obnovitvi papeževе države se začasno mnogo piše. Italijani povdarjajo, da je Mussolini edini Italijan, ki more v soglasju z vsem italijanskim narodom odstopiti del italijanskega ozemlja Vatikanu. Nemogoče je misliti, da bi Vatikan dovolil, da izide v „Osservatore Romano“ članek o obnovitvi papeževе države, če ne bi bila predpogajanja o tem že ugodno zaključena. Smatra se, da dobi Vatikan svojo dosedanjo posest in ozek pas zemlje do morja. Pariški „Matin“ pa poroča, da bo sporazum med italijansko vlado in Vatikanom ob obnovitvi papeževе države sklenjen najbrže po načrtu, kakor ga je med vojno izdelal vodja centra Erzerberger. Po tem načelu bi dobil Vatikan ves mestni del Rima na levem bregu Tibere ter širok pas zemlje do morja in svoje posebno pristanišče. S tem dnem neha tudi papeževо prostovoljno ujetništvo. Odkar je bila Vatikanu odvzeta država, ga papež ne zapusti nikdar.

Preganjanje katolikov v Mehiki. Katoliško načelo o pokorščini, ki jo je ljudstvo dolžno vladarju, je vpostavljal jasno sv. Pavel: „Vsakdo naj se podvrže oblasti predstojnikov, ker ni oblasti, ki ni iz Boga, in ki obstoji, je od Boga vpostavljena. Kdor se tedaj upira oblasti predstojnikov, se upira božji naredbi; in kdor se ti zoperstavi, si nakoplje prokletstvo.“ (Rim. 13, 1.) K temu načelu pride drugo, ki se najde povsod v sv. pismu: „Treba je Bogu bolj vbožati kakor ljudem.“ (Dej. 5, 29.) Iz teh načel mora katolik zajemati svoje obnašanje proti oblasti: Ne sme se ji zoperstaviti, a njenih ukazov ne sme izpolnjevati, ako so grešni in krivični. Tako so delali kristjani v mučeniški dobi, ki v dobi Dioklecijana niso bili več v manjšini; lahko bi se bili uprli, pa bi strmoglavili rimske cesarje, ali tega niso storili, marveč trpeli so in čakali, da se staro samo razsuje. Kaj drugega katoliška cerkev svojim vernikom ne sme ukazovati, četudi se nam zdi primerno, da se s Petrom kedaj poseže po meču in vrne sovražniku, kar je zaslužil. Katoliki v Mehiki se drže tega, kar jim je papež svetoval. Blaznim načrtom, ki so se porodili iz glave predsednika, se ne zoperstavijo s silo, a se jim ne uklonijo. Hude čase imajo, obenem pa

se veselimo njihovega ponosnega verskega junaštva. Koliko so v tem času pretrpeli za verske pravice, se skoro ne da popisati. Uboji, zapori, izgoni, preganjanja neštevilna in naprej. Vlada jih smatra za upornike in postopa proti njim z vso silo. Ali oni branijo le to, kar imajo, kar je njih, branijo svoje pravice, ki jih jim vlada odjemlje. Zadnji čas smo ponovno brali, da je prišlo do boja, ki je zahteval veliko nedolžnih žrtev. Mehikanski katoliki pa ne odnehajo, ker je pravica na njih strani in pravica mora prejkoslej zmagati. Tudi nam se jemljejo pravice na verskem polju. Mehikanski katoliki naj nam služijo za zgled, kako je treba pravice braniti.

DOMAČE NOVICE

Spomin mrtvih. V času, ko je delo po naših poljih končano, ko se narava pripravlja na svoj oddih, na zimsko spanje, nas kliče cerkev, da se spomnimo naših mrtvih. Bliža se dan vernih duš in zbirali se bodo sorodniki ob grobovih svojih rajnih. Otrčke bo zbrala gomila njih staršev. Prijatelj bo poiskal grob svojega umrlega tovariša, da ob njem pošlje zanj vzdih k Bogu. Zaplapolale bodo po mirodvorih sveče in na obrazih boš bral izraz resnobe. Okrašena pokopališča bodo pričala, da naših mrtvih še nismo pozabili, da še klije v naših srcih ljubezen do njih. To je kratka slika, kako se naše ljudstvo spominja svojih rajnih. Lepo in prav je to, da vsaj en dan v letu posvetimo spominu onih, ki so pred nami bivali na zemlji, ki je sedaj naša last. Spomnimo se pa ta dan, ne samo onih, katere smo še poznali, ko so živeli med nami, ampak naš spomin naj seže dalje do onih naših prednikov, ki so prvi obdelovali našo zemljo, jo napravili rodovitno, jo vzljubili, se za njo borili, da so jo ohranili sebi in nam. Spomnimo se težav, s katerimi so naši pradedje na krajih, kjer stoje danes naše vasi, gradili svoje prve domove. Pokličimo si v spomin ono požrtvovalnost, s katero so bile od naših prednikov stavljene po naših hribih in dolinah bele cerkve, ki nas prijazno vabijo v svoje okrilje, rekoč: Pridite, vi obteženi! Naše ceste, pota, steze, vse nam kliče, da tudi po njih je stopala noga prednikov naših. Njive in travniki naši nas nemo opominjajo, da so bile kropljene z znojem naših pradedov. Gozdovi in logi nam s svojim šumljanjem kličejo o trudu onih, ki so kedaj v njih delali. Treba je le poslušati glas narave ter ga tudi razumeti in nikdar ne bi mogel kdo pozabiti njih, ki so bili pred nami, ki so s trudom in znojem urejevali in pripravljali to, kar danes mi vidimo, občudujemo in uživamo. Obenem ne pozabimo na one naše brate, ki so po vojni branili našo zemljo in jo pojili s svojo srčno krvjo, da jo ohranijo narodu. Njih trud je bil sicer zaman, a kljub temu se jih moramo spominjati s hvaležnostjo, ki leže po slovenski Koroški raztrešeni po mirodvorih daleč od doma. Položimo na njihove zapuščene grobove vence in spomnimo se jih v molitvi. Torej Korotan slovenski, obhajaj ta spomin mrtvih vredno, zavedaj se, da si dolžan hvaležnost onim, po katerih si prejel tvojo zemljo in jezik tvoj v last. Ohrani njim zvestobo, zvestobo zemlji rodni in besedi.

Bankovci po 10 šilingov z datumom od 2. januarja 1925 potegne Narodna banka iz prometa. V prometu ostanejo še do 3. januarja 1928, po tem roku do 31. januarja 1931 pa jih bo zamenjevala le še Narodna banka.

Borovlje. V nedeljo dne 9. oktobra se je peljala večja družba z avtom na lov z Zgornje Vesce. Družba se je pogovarjala med seboj slovensko, kar je umevno, ker naš kraj vendarle še ne leži kje sredi Nemčije. Med lovci je bil tudi neki Ankele, ki je nastanjen sedaj v Borovljah. Tega gospoda je slovensko govorjenje tako razburilo, da je kar javno začel udrihati po vsem, kar čuti slovensko. Trdil je, da so naši kraji že od pamtiveka nemški. Spozabil se je celo tako daleč, da je bleknil v svoji olikanosti, da se pelje raje z vozom prašičev nego s Slovenci. Nenemu Slovencev je na vozu celo grozil, da ga bo oklufutal, če ne bo tiho. Izvedbo grožnje pa si je vendar premislil, ker se je zbal trde slovenske pesti, ki mu je sedela nasproti. G. Ankele se je pritepel šele pred enim letom v Borovlje, da se nam čudno zdi, kako more tako dolgo bivati med slovenskim ljudstvom. Zvedeli pa smo tudi, da zibel-

ka teh Ankelov ni tekla morda kje pri Tevtoncih, temveč na Kranjskem, ker smo od pravih Nemcev vajeni pač malo več omike. Tak človek sme delati vse. Ko pa je istega dne neki navihanez vpil malo na trgu, ga je brž imel žandar v rokah ter ga izpraševal, če ga niso morda Slovenci nahujkali, naj vpije. V takih razmerah živimo mi koroški Slovenci in Nemci v Jugoslaviji bi bili zadovoljni, če bi imeli toliko pravic kot mi, namreč nobenih.

Loga vas ob Vrbskem jezeru. Ni sicer moja navada pisati v liste, ker me pa „Freie Stimmen“ v zadnjem času prav pogosto napadajo, hočem dati na to kratek odgovor. Omenjeni list me imenuje enkrat „chufenfreudlich“, potem „jugoslavisch und rot eingestellter Bürgermeister“ i. dr. Dopisnik, oziroma poročevalec „Freie Stimmen“ se v listu sicer ne podpiše, a po njegovih „lepih“ izrazih sodim, da je iz omikanih krogov. — Izraz Čuš sem jaz slišal prvič pri vojaki v vojnem času. To ime so dajali med različnimi drugimi priimki, kakor „Schwein“ nekateri bolj olikani gospodi šarši vojakom Slovincem. Ker torej vem, da hočete reči s to besedo Slovincem prijazni, Vam moram reči, da kot rojen Slovenec nisem le samo tem prijazen, ampak te celo ljubim, kakor tudi vse druge narodnosti spoštujem. To ljubezen in spoštovanje nas uči tudi katekizem. Tudi Vas, dopisnik oz. poročevalec „Fr. St.“ ne sovražim, pomilujem rojene Slovence, ki Vas poslušajo, ko jih učite kar se tiče materne jezika ravno nasprotno, kar zahtevate Vi in vsi nemški listi od Vaših manjšin v sosednih državah, katerim zmiraj polagate na srce: „Bleibet treu eurer Muttersprache!“

Matevž Rainer I. r.

Bilčovs. Tukajšnji občinski odbor je dne 9. X. t. l. na svoji seji razpravljal o otvoritvi avtomobilske zveze Celovec—Rožek, ki bi peljala tudi skozi našo občino in bi se imela v kratkem otvoriti. Zares bi to bil za nas velik korak naprej že z ozirom na to, da smo od železnice daleč oddaljeni in k temu še, ker nas loči od železnice Drava. Vendar naši odborniki niso bili edini glede dovoljenja, da bi smel avto voziti po naši občinski cesti in to radi tega, ker je naša cesta preozka in ker ima mnogo naglih ovinkov in klancov, vsled česar obstoji nevarnost, da se lahko prigodi marsikaka nesreča. Končno se je vendar z večino glasov sklenilo, da se avtopodjetniku Antonu Kostanu v Otočah pri Celovcu vendarle dovoli, da otvori avtopromet preko naše občinske ceste, a pod pogojem, da se bo z vso pozornostjo oziral na naše voznike ter kolikor mogoče pazil, da omogoči izogibanje na krajih, kjer je cesta dosti široka. — Obletnico glasovanja smo mi preživeli prav mirno. Pod pritiskom težavnih razmer ter vsled boja za zboljšanje naših gospodarskih razmer je pri marsikom ugasnilo navdušenje, da bi proslavljali čine tistega dne, ki so ga nam usilile tuje sile in ki je napravil med nami tolik razdor. Zanimal je res nekdo neki ogenj na predvečer 10. X., a zdi se nam, da pod težo vsakdanjih razmer, s katerimi se moramo boriti, se bo ohladilo navdušenje za take proslave tudi zadnjemu vročekrvnežu.

Št. Primož v Podjuni. (Razno.) Po dolgem premoru smo imeli spet priliko gledati naše diletante na društvenem odru. Igrali so veseloigri „Ribičeva hči“ in „Prepirljiva sosed“ člani, ki so stali že večkrat na deskah. Vmesne pevske točke so bile prav dobre, osobito je ugajala Jela s svojim čistim, mečnim in polnim glasom, Katarina je svojo vlogo izborna pogodila, berač Juri pa bi imel vzeti malo nižji glas. Splošno sta igri ugajali in moramo pohvaliti tudi vse druge igralce, samo nekoliko več življenja zahteva šaloigra. Obisk vendar ni bil na višku. Kakor slišimo, društvo zopet nekaj pripravlja. K letošnji žetvi bi še pripomnili, da je pridelal naš organist Andrej Mičej 70 cm dolgo bučo, ki je tehtala 28 kg. Gotovo ga je že kdo drugih prekobil, a je kljub temu vredno, da se omeni. Ko smo ravno pri tem, bi še omenili, da je posestnik v Celovcu vzgojil letos jedilno bučo, ki splošno ne zraste posebno velika, ki je tehtala 40 kg.

Podgorje v Rožu. (Tretjerredniška slovesnost.) V nedeljo 9. okt. so tretjerredniki iz zgornjega in spodnjega Roža skupno obhajali v Marijini cerkvi v Podgorjah konec tretje-

redniškega jubileja. Vodil je prvo skupno tretjerredniško prireditev P. Valerijan z njemu prirojeno postrežljivostjo. Udeležba je bila že dopoldne lepa, narasla je do popoldne v veličastno procesijo v cerkev. Po prisrčnem pozdravu čg. P. Valerijana je voditelj rožeške skupine župnik Jožef Dobernik v svojem govoru vpejal navzoče v življenje sv. Frančiška. Reven je bil za se, pa za bližnjo in daljšo okolico tako bogat na ljubezni. Tako je tedanji svet od nje obogatel in bo obogatel tudi še sedanji. Po slovesnih petih litanijah je bilo v podgorskem župnišču posvetovanje o poglobitvi verskega življenja. Hvaležni smo vsem, ki so pripomogli k tako lepemu poteku prve skupne tretjerredniške prireditve.

Sele. (Razno.) Letošnje poletje je s paše zmanjkalo mnogo ovac, tako petim posestnikom na Freibachu na solčni strani celih 24! V gozdu so našli odrte kože par živali, kar dokazuje, da jih je kradel in klal nek nepridiprav. Vendar vseh nima on na vesti, ker še več jih je udušil nek drugi tat v kosmatem kožu, namreč — medved. Našli so nad Ražarjem njegov brlog in ostanke plena ter druge sledove. Odkod se je mrcina priklatil in če je že kam odšel, ni znano. Eni trdijo, da ga še slišijo rjuti v gori. Ne privoščimo mu radi ovčjih pečen, zato želimo srečo tistemu korajžnemu lovcu, ki mu bo dal iz svoje puške hudega popra. — V nedeljo 16. okt. je bilo letos že drugo gospodarsko zborovanje, na katerem je govoril inž. Liebscher. Ustanovila se je kmetijska podružnica. — Deželni kulturni svet priredi meseca novembra pettedenski kuharski tečaj. Vodila ga bo g. Miklau. Zadostno število udeleženk je že zagotovljeno. Tak tečaj je za gospodinjstvo izobrazbo deklet pač zelo koristen, zato mu želimo mnogo uspeha.

Celovec. (Razno.) 12. oktobra si je pogнал v samomorilnem namenu starejši sin Franc puškarja Schönlieba v Borovljah kroglo v bližino srca. Zdaj se leči v bolnišnici. — Bivši Bauernbund je kupil l. 1920 od sester Barta v Celovcu usnjarno, ker je bilo po vojni pomanjkanje usnja in ker je Bauernbund rabil usnje najbrž tudi za plebiscit. Tovarna na zadružni podlagi je tako dolgo uspevala, dokler kmetje nosili usnje v delo, ko pa je prenehalo pomanjkanje usnja, je tudi tovarna izgubila pravice do obstanka. Landbund jo je prodal Kašiku za 67.000 S in izplačal zadružnikom deleže. — V pisarno bivše vile Martin ob Klopinskem jezeru je nekdo vlomil in odnesel raznih reči v vrednosti 203 S. — Jakobu Pavliču v Beli pri Železni Kapli je nekdo ukradel srebrno žepno uro z verižico, težko srebrno verižico, srebrn denar in nekaj gotovine. — Z zidavo novega deželnega in okrajnega sodišča v Celovcu se je pričelo. Hiša bo trinadstropna s pročeljem proti gledališču. V dveh letih bo stavba gotova. — Velikovoško orožništvo je prijel požigalca v Encelni vasi in ga vtaknilo v zapor. — Obrtniki so si ustanovili svojo bolniško blagajno kot konkurenčno podjetje okrajni bolniški blagajni, ki je v rokah soc. dem. Blagajna ima že okrog 3000 članov. Vsi člani vendar niso prostovoljno pristopili, pač pa so jih prisilila podjetja. — Podpiranih brezposelnih se je naštelo na Koroškem 15. oktobra 2071, v tednu za 41 več. — Posestnik Majdičevega mlina v Velikovcu se je peljal 19. t. m. z avtom iz Labuda. Pri Spodnji vasi je zapeljal avto predaleč na rob ceste in se prevrnil v 30—40 m globok prepad. Majdič in njegov knjigovodja sta zletela iz voza, avto pa se je precej poškodoval.

Žitara vas. Dopisniki „Kor. Slov.“ imamo med drugimi žal tudi to bridko nalogo, poročati čitateljem o izgubah v naših vrstah. Dne 17. t. m. smo pokopali ob obilni udeležbi Kosovega očeta, Janeza Mihevc iz Žitare vasi. Kakor svoj čas Lota, tako se nam zdi, da kliče Bog najprej najboljši iz te doline solz v boljšo domovino. Bil je mirnega značaja, dober nasproti sosedom in ubogim, skrben gospodar hiši in družini in veren katoličan. Šele 57 let starega se je že spomladi lotila neozdravljiva, ja celo zdravnikom zagonetna otekline na vratu, ki mu je nazadnje onemogočila vsako življenje, da je moral vsled slabosti umreti, in četudi do zadnje ure pri zavesti, ni bilo nobene pritožbe iz njegovih ust. Kak značaj je bil, omenimo naj sledeče: Ko je že pred par tedni visel med življenjem in smrtjo, si

njegova hčerka ni upala več igrati ulogo Almi-re pri igri „Miklova Zala“ v Železni Kapli, pa je on odločno izjavil, da rada njega ne sme trpeti slovenska prireditelj, in v tolažbo mu je bilo, ko je ista ugodno izpadla. Slava njegovemu spominu! Počivaj v miru!

DRUŠTVENI VESTNIK

Pliberk. (Igra.) Izobraževalno društvo je v nedeljo 16. t. m. uprizorilo igro „Domen“. „Domen“ je ljudska igra, ki nam kaže kos naše preteklosti, ko je slovenski kmet bil pod graščinskim jarmom in si je smel grajšček vse dovoliti z ubogo kmetoško paro. Kaže nam tudi sliko dobe, ki še živi v spominu naroda, čas, ko so fante lovili biriči k vojakom in so morali fantje vso mladost in moč pustiti tam. U-soda vojaške suknje je pa zadela v prvi vrsti fante iz revnih, rekel bi proletarskih slojev, ki niso imeli na svetu drugega, kakor roke, s katerimi so garali drugim in svojo svobodo. Naravno, da so fantje svojo prostost branili, da biriči in njihovi pomagači na ukaz gosposke niso imeli vedno lahkega opravka z lovom. Tako nam kaže igra „Domen“ scene iz tiste dobe. In lepa slika slovenske preje, ko so se v zimskih večerih zbirali vaščani enkrat pri enem, drugič pri drugem kmetu, večernih pogovorov, pravljic in romantike, večerih vaških sestankov, večerih ljudske, narodne poezije, ki je danes popolnoma izginila. Kaže nam tudi tipičen prizor slovenskega berača, ki je tiste dni, rekel bi, opravljal poklic časnikarja. Bil je novičar in pripovedovalec povesti, pravljic, bajk in šaljivk, da je bil med narodom čisto zelo priljubljen. Videli pa smo tudi tip takratnega slovenskega kmeta, trdega sicer, pod katero raskavo zunanostjo pa je bilo dobro, blago srce. In dekleta, takrat, baš tako, kakor danes, brhka in svojimi srčnimi boji in težavami, kdo bi jih ne videl rad in ne bi sočustvoval z njimi. Reči smemo, da je igra ugajala. Nekateri prizori so ganili do solz. Igralcem in režiserju moramo za njihov trud in požrtvovalnost biti le hvaležni. Kdor ve, koliko truda stane igralce in režiserja, preden se more dvigniti zastor, bo znal to oceniti. Dober vtis je tudi številna udeležba, dokaz, da znajo ljudje ceniti plemenito, vzgojno in blažilno zabavo, za društvo pa pobuda, da takega užitka še večkrat nudi.

Bilčovs. V nedeljo dne 30. X. t. l. priredi tuk. ženski odsek izobr. društva „Materinski dan“ s sledečim sporedom: Zjutraj ob 1/2 7. uri sv. maša s skupnim sv. obhajilom mater, kakor tudi članov društva. Ob 9. uri druga sv. maša s cerkvenim govorom materam. Popoldne ob dveh blagoslov. Po blagoslovu pri Pomoču sestane, katerega naj se v prvi vrsti udeleže vse matere, pa tudi po možnosti vsi drugi. Ker je v današnjem času ravno mati tista korenina, iz katere naj nam vzklje novi, boljši rod, naj se temu dnevu, na katerem se naj matere navdušijo za svoj vzvišeni poklic, posveti največja pozornost in zanimanje. Matere, udeležite se prireditve vašega dneva! Mladina, ti pa izkaži svojo hvaležnost materam s pristopom k obhajilni mizi!

GOSPODARSKI VESTNIK

Letošnja krompirjeva žetev. Poljedelsko ministrstvo sestavlja poročilo o letošnji žetvi krompirja, ki je v splošnem za 50 odstotkov boljša od lanske: letos 19,136.648 meterskih stotov, lani 12,936.536. Celoten pridelek krompirja predstavlja za 71 milijonov S višjo vrednost kot lani. Samo leta 1925 se ga je še več pridelalo, in sicer 20,7 milijona meterskih stotov. — Zelo dobro je obrodil letos tudi ječmen; take množine se ga sploh nikdar še ni pridelalo pri nas. Dobro sta odrezala oves in pšenica, dočim je rži za 100.000 meterskih stotov manj.

Dobrla vas. (Sejem.) Vršil se je 17. t. m. in je bil dobro obiskan. Prignalo se je 40 krav, 18 prodalo; 9 telic, 5 prodalo; 5 volov, 1 prodal; 2 svinji, obe prodali in 60 ovac, vse prodane. Cene: goved 1,20—1,40 S, ovce 70—90 grošev, svinje 2 S za kg žive teže. Trgovci so bili izključno Korošci.

Borza. Dunaj, 25. okt. 1927. Čk 20,91; nemška marka 1,686; dinar 0,123; dolar 7,047; angleški funt 34,36 šilingov.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. V Berlinu stavka 18.000 mizarjskih delavcev. — Dr. Wutteja so izpustili iz zapora, ko je položil kavcijo 100.000 S. — Poreški škof je birmal v zaporu v Rovinju 8 kaznjencev in eno kaznjenko. Birma se je izvršila zelo slovesno ob navzočnosti zastopnikov vseh oblasti. — 16. t. m. popoldne je divjala v okolici Mostarja strahovita nevihta. Naliv je bil tako silen, da so vsi potoki prestopili bregove in poplaval vso okolico. V neko kmečko hišo je vdrla voda s tako naglico, da je odnesla otroka z zibelko vred. — Blizu norveškega pristanišča Aalesunda se je porušila nad vasjo Marstein 1200 m visoka gora. V višini 900 m so se utrgale ogromne skale, ki so drvele kakor lavine v dolino in rušile vse, kar so dosegle. — V Nemčiji stavka 90 odstotkov rudarjev. — Pri požaru graščine Affing pri Augsburgu, ki je gorela več dni, je našlo smrt 6 oseb, 12 je bilo težko in okrog 20 lahko ranjenih. — Nemški poslanec v italijanskem parlamentu dr. Nicollusi je pobegnil preko Alp na Bavarsko, ker mu je grozila deportacija. Nastanil se bo v Monakovem. — Švicarski strokovnjaki so hoteli ogledati novo cesto Varese—Como—Milan. Ital. konzulat pa ni hotel dati vize enemu socialistu. Zato so ostali vsi švicarski strokovnjaki lepo doma. Italijanska propaganda za tujski promet je res na višku! — Dekan dunajske medicinske fakultete je sporočil slovitemu beograjskemu zdravniku prof. dr. Jovanoviču-Batutu, da je bil povodom njegove osemdesetletnice izvoljen za častnega doktorja. — Ni izključeno, da prevzame avstrijske zvezne železnice v zvezi z novim posojilom inozemski konzorcij. — V Nebersdorfu na Gradiščanskem so zažgali otroci skedenj z vžigalicami. Ogenj se je razširil na 13 drugih poslopij. — Na novi zemljiški knjigi na Dunaju se pridno dela. — Italijani so napadali vstaje v Kirenajki v vzhodni Libiji, ki pa so jih natepli in potisnili na obalo. — Na dunajski univerzi je bilo lansko leto vpisanih 6217 slušateljev iz Avstrije ter 3057 iz inozemstva. — V Prusiji je bilo vloženih tekom tega leta že 65.000 tožb za razporoko. — V Trstu se je nekdo ustrelil, ker si ni mogel zavezati kravate.

Potres na Dunaju. Na Dunaju je bil 8. t. m. močan potres, kakršnega že več let niso čutili. Središče potresa je bil najbrže Dunaj sam, čutili pa so ga proti jugu do Gradca, proti severu pa do Brna in Prage. O kakih večjih škodah ni poročil. Na nekaterih hišah so se porušili dimniki. Električna cestna železnica se je morala na nekaterih mestih ustaviti, ker je električni tok za nekoliko minut prenehal. V nekaterih gledališčih je nastala panika, vendar so se ljudje pomirili in so le nekateri zbežali na prosto. — Dne 14. t. m. so v Schwadorfu opetovano čutili potres. Ljudje so zbežali na ulico in ostali celo noč v mrazu na prostem.

4. božja zapoved: Spoštuj očeta in mater! Spoštuj tudi jezik, ki si ga prejel od očeta in matere!

Izobraževalno društvo „Kot“ v Št. Jakobu

uprizori

dne 6. in 13. novembra 1927
v svoji društveni dvorani:

Revček Andrejček

ljudsko igro v petih dejanjih

Začetek ob 3. uri popoldne
Sodeluje moški pevski zbor!

K obilni udeležbi vabi

ODBOR

119

108

GRAF

-ove srebrne kocke

uporabljajo milijoni ljudi!

Poizkusite tudi Vi!

IZŠLA JE BLASNIKOVA VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1928,

ki ima 366 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj vpoštovan in je še danes najbolj obražan. — Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah. — „VELIKA PRATIKA“ je najboljši in najcenejši družinski holedar. — Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednikih

tiskarna in litografski zavod, Ljubljana, Breg 12

111

Kdor ima ovčjo volno

jo zamenja najbolje za izvrstno volno za pletenje in prvovrstno blago za obleke pod najugodnejšimi pogoji v trgovini

J. Magnet v Pliberku (Bleiburg)

Glavni trg 9.

Kupim tudi vsako množino volne po najvišjih dnevnih cenah.

117

Lovske patrone, municijo in druge potrebščine, Thermo-steklenice, elektr. lampe in baterije, žarnice 110 V do 220 V, 16 do 50 sveč. kom. S 1-30, karbid, nagrobne sveče, igralne karte, ribjo moko, ptičji lim, cvilhnate birenke vreče, zamenjava prediva za razl. prtenine, platno, kotenino, flanele, barhente, nakup suhih gob (Herrenpilze) po najvišjih cenah v trgovini z mešanim blagom

F. MORY v Sinči vasi.

110

Inserirajte v Koroškem Slovencu!